

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Theologiæ Speculativæ Scholasticis Prælectionibus Et
Exercitiis Accommodatæ Libri IV**

Haunold, Christoph

Ingolstadii, 1678

XXIV. Peccatum Luciferi quale fuerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82733](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82733)

dem speciei existere connaturaliter, & ex natura ipsius speciei, nisi quando species aliqua est talis, ut ad bonum statum Universi necesse sit illam speciem individualiter multiplicari: sed tantum necesse est individualiter multiplicari materiam, & formas substantiales, vel accidentales, Ordinatæ ad materiam, vel ad aliquid, quod est loco materiæ; unde qui conciperet formam aliquam existere, non haberet fundamentum concipiendi multiplicatam numericam sub eadem specie, si eam conciperet in abstracto, & non prout multiplicatam in materiis, vel subiectis exigentibus ejus multiplicationem. Sic *Magister Angelicus* (assumo epiphonema Ironicum Adversarii sine Ironia) *savet Haunoldo.*

CONTROVERSIA XXIII.

ANGELORVM POTENTIÆ.

An objectum æquè necessario influat immediate in cognitionem, sicut potentia.

103. **E**X eo, quod P. Haunoldus lib. 1. n. 867. concedat, objectum posse in defectum immediati influxus mediante specie impressâ concurrere ad cognitionem sui, substantiam verò cognoscitivam asserat n. 871. semper debere immediate influere in cognitionem suam, (ut fusè contr. 4. probatum est, tum ex vitalitate cognitionis, tum ex aliis rationibus, pro immediato influxu objecti minimè pugnantibus) non rectè infert Adversarius, P. Haunoldum sibi ipsi contradicere; quamvis ipse P. Haunoldus libenter fateatur, se in hoc, quod potentiam cognoscitivam, immediate influentem, à substantia realiter non distinguat, dissentire ab Angelico Doctore. Illationem enim esse illegitimam, inde patet, quia doctrina P. Haunoldi non fundatur in hoc principio, quod Adversarius sibi imaginatur, quasi effectus non possit tribui, nisi principio immediate illum producenti, hoc enim non solum est falsum quoad concursum mediatum ipsius objecti in cognitionem sui, sed etiam in pluribus aliis casibus, ut quando ignis in recepta Philosophorum sententiâ non nisi mediante calore interno producit calorem ad extrâ. Ad illos tamen casus, quos Adversarius adducit, quando scilicet mediante habitu fidei, spei, charitatis, luminis gloriæ producti actus supernaturales attribuuntur nobis ipsis, P. Haunoldus in sua sententiâ facile negat suppositum, quod hujusmodi actus non producantur immediate ab anima, cujus negandi speciales rationes, à dicto principio omnino diversas, attulit in suo libello de anima rationali, ad quem

in opere Theologico lectorem remittit. Acquæ facile quoad ultimam instantiam, quod mediante qualitate ignis infernalis verè cruciet damnatos, negatur suppositum, quod sola qualitas, elevans ignem, si quæ talis datur, sine partiali concursu, procedente ab igne vel à calore ignis, efficiat cruciatum, id est, formam afflictivam substantiæ incorporeæ, propter alligationem ad ignem.

CONTROVERSIA XXIV. PECCATVM LVCIFERI

Quale hoc fuerit.

104. **L**ICET S. Thomas peccatum Luciferi per duplex membrum sub divisione, hisque verbis expresserit, q. 63. a. 3. in C. Diabolus in hoc appetit indebitè esse similis DEO, quia appetit ut finem ultimum beatitudinis id, ad quod virtute sua natura poterat pervenire: avertens suam appetitum à beatitudine supernaturali, quæ est ex gratia DEI. Vel si appetit ut ultimum finem illam DEI similitudinem, quæ datur ex gratia, voluit hoc habere per virtutem suam naturæ, non ex divino auxilio secundum DEI dispositionem: immeritò tamen Adversarius conqueritur contra P. Haunoldum, quod lib. 1. n. 973. cum debita reverentia recedens à S. Thoma, tantum primum membrum retulerit, illudque solum impugnaverit. Nam per hoc neque inciviliter, ut Adversarius objicit, S. Doctorem retulit, neque ab illius opinione per argumentorum suorum tela abstrivit. Primò: quia S. D. ipse in primo membro suam sententiam potissimum constituit; unde illud asseruit absolute, alterum verò tantum sub conditione, dicendo, *vel si appetit &c.* quasi diceret, si appetit Beatitudinem supernaturalem, eam non aliter appetit, quam si eam per suam virtutem seu vires naturæ habere possit. Secundò: quia S. D. ipse utrumque membrum ad unum reducit; propterea mox hæc expressa verba subiecit, *Et hæc duo NB. quodammodo in idem redeunt: quia secundum utrumque appetit finem beatitudinem per suam virtutem habere, quod est proprium DEI.* Cum igitur P. Haunoldus in hoc idem, in quod illa duo quodammodo redeunt, nempe in beatitudinem propriam naturæ virtute habendam, sua tela direxerit, & hæc scopum istum feriant, æquè ac si beatitudo illa expressè fuisset divisa in naturalem ac supernaturalem; hinc Adversarius loco solutionis argumentorum, non sufficienter reponit hæc verba. [Cum sua tela Recentior iste præstet contra priorem relatorum ex Angel. Magistro Verborum partem taliter direxit, ac si prius non fuisset subiecta ab eodem Aquinate: si prius non fuisset subiecta ab eodem Aquinate, sed in opinionem non solum intactam reliquit, sed inciviliter retulit.] Tertiò: quia Angelicus Doctor 3. cont. gent. c. 109. circa medium, quoniam

locum P. Haunoldus quoque allegavit, etiam solummodo primum membrum expressit inquit: [Potuit igitur in voluntate substantiæ separata esse peccatum ex hoc, quod proprium bonum & perfectionem NB. in ultimum finem non ordinavit, sed inhæsit proprio bono ut fini. Et quia ex fine necesse est, ut regulæ sumantur, necesse est, ut ex se ipsa, in quo finem constituit, alia regulariter disponderet, & ut ejus voluntas ab alio superiori non regularetur: hoc autem soli Deo debetur.] Quartò, quia per hanc Verborum partem: *vel si appetiit, ut ultimum finem &c.* non significatur malitia peccati consistens in appetitu efficaci beatitudinis supernaturalis, sed potiùs, in contemptu illius, quatenus Lucifer eam non aliter voluit accipere, nisi fruendo suâ beatitudine naturali absque labore & conatu actuum supernaturalium, per auxilia gratia ultra Vires naturæ præstandorum: unde posterioris partis malitia resolvitur in malitiam prioris partis, scilicet in amorem inordinatum beatitudinis naturalis, ob quam retinendam Lucifer contempsit beatitudinem supernaturalem; & sic tela à P. Haun. excussa contra inordinatum amorem beatitudinis naturalis, pugnabant etiam contra contemptum beatitudinis supernaturalis, ad eoque simul contra alteram partem Verborum, quæ proinde non opus erat referre; sed opus erat, ut Advers. ad argumenta P. Haunoldi responderet.

105. A peccato Luciferi transit Adversarius ad poenam illius peccati, & nullo quidem textu allegato ex S. Th., ait, Thomistæ præter obstinationem, provenientem etiam ex Angelorum liberi arbitrii inflexibilitate, rectè intellectâ, non solum docent, diabolos puniri *per localem alligationem ad ignem*, ut sibi imaginatus est Haunoldus n. 990. & 993, sed longe plures statuunt effectus qualitatatis, daemones alligantis, quos coram Julio II. recensuit Cajetanus to. 3. opusculor. Verùm illos effectus alligationis etiam P. Haunoldus facit sibi imaginatus est, utpote cum alligatione per se connexos, cum Cajetanus non alios recensuerit, quàm ademptum Dominium in ignem corporeum, subjectione erga illum substitutâ, continuam in hoc supplicium reflexionem, mentisque per illam ab aliis objectis restrictionem, afflictionem voluntatis propter supplicii detestabilitatem, & propter Dei vindicis resultantem gloriam, erga quem odio & invidia omnes daemones ardent: his adactivæ potentia in res subjectas imminutionem, ab applicationis inhibitione provenientem, poenæ perpetuitatem & levaminis carentiam, menti semper observantes. Solum ergo ut ex n. 995. patet, supposuit P. Haunoldus referens sententiam S. Thomæ, præter alligationem & dictos effectus in illa inclutos à S. Doctore non attribui igni infernali aliquam elevationem

nem ad producendam qualitatem spirituales doloriferam in Angelis damnatis, nec modo illis contrariam ac molestam, quo est calor corpori sensitivo, non solum voluntatem affligens. Illud autem rectè suppositum fuisse à P. Haunoldo, patet ex omnibus illis locis S. Thomæ, ubi hac de re scribit, supplicium ignis solum explicans per alligationem includentem recentis effectus. Videatur S. Thomas 4. contr. Gent. cap. 90. & q. 26. de verit. a. 1. & 1. p. q. 64. a. 4. & quodlibeto 3. a. 23. & 2. dist. 6. a. 3. ad 6. & 4. dist. 44. q. 3. a. 3. q. 3. ad 4. ubi expressè ait. *Dicendum, quod ignis non agit in animam per modum influentis, sed per modum detinentis.* Quorum Verborum et si R. P. Joan. Bapt. Gonet disp. 15. de poena Angelorum n. 48. cum Joanne à S. Thoma ad mentem Angelici Doctoris q. 26. de verit. a. 1. in C. rectè dicat. [Sensum non esse, quod ignis non influat in animas (eadem à potiori est ratio de Angelis) quas detinet captivas; alias enim non concederet, quod agit in ipsas, cum agere in aliquem, quocunque modo sumatur, importet aliquem influxum in eum; Voluit tamen dicere, id quod influit ignis, in animam, deservire duntaxat ad detinendum non verò ad alterandum, vel corrumpendum.] Negatâ autem hac qualitate alterativâ & corruptivâ, hoc ipso censuit S. Doctor supplicium ignis infernalis in sola alligatione & effectibus ex illa consequentibus consistere. Vnde postquam loco proximè citato dixisset: [Contrarietas formarum, vel qualitatum invenitur in solis generabilibus, & corruptibilibus: unde sola hujusmodi propriè hoc modo pati possunt; unde anima cum sit incorporea, hoc modo pati non potest, & si etiam aliquid recipiat, non tamen hoc fit per transmutationem à contrario in contrarium: sed per simplicem agentis influxum. Sicut aer illuminatur à sole.] Mox infert, & ita subjungit. [Ignis ergo ille corporeus agens, ut instrumentum Divinæ Iustitiæ, facit aliquid supra virtutem naturæ, scilicet animam detinere, vel ligare &c.] Vbi tamen, sicut etiam in alijs locis citatis, quia S. D. explicite non recenset effectus alligationis ex Cajetano allatos, neque debuisset Adversarius hoc à P. Haunoldo exigere.

F

EX